

מִכֶּם, הָאָדָם הַזֶּה, לְהוֹצִיא אֶדָם
אֲחֵר שְׂלֵא הִיָּה מִכֶּם. אָמַר לוֹ רַבִּי
שְׁמַעוֹן, יָפָה אֲמַרְתָּ, וְכֵן זֶה.
רַבִּי אֲבָא פְתַח, (שם מח) שִׁיר מְזֻמֹּר
לְבַנֵּי קִרְחָ. הַשִּׁיר הַזֶּה הִיא
תְּשֻׁבַחַת מְעֵלָה עַל כָּל שְׂאָר
הַתְּשֻׁבָּחוֹת שְׁזָכוּ לְשִׁבְחָ אוֹתוֹ בְּנֵי
קִרְחָ. שִׁיר מְזֻמֹּר - תְּשֻׁבַחַת עַל
תְּשֻׁבַחַת, תְּשֻׁבַחַת שְׁמַתְחֵלְקַת
לְשִׁתֵּי תְּשֻׁבָּחוֹת.

וְזָכוּ בְּנֵי קִרְחָ לְשִׁבְחָ אֶת כְּנֻסַת
יִשְׂרָאֵל. וְהַשִּׁבְחָ שֶׁל כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל
הֵם אוֹמְרִים. וּמָה הוּא?
שְׁכָתוֹב (שם) גְּדוֹל ה' וּמַהֲלֵל מְאֹד
בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֵר קָדְשׁוֹ. מִתִּי
נִקְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גְּדוֹל?
בְּזִמְן שְׁכָנֻסַת יִשְׂרָאֵל נִמְצְאָת
עִמּוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ,
הוּא גְּדוֹל בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ, עִם עִיר
אֱלֹהֵינוּ.

אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, מָה עוֹשֶׂה
כָּאֵן אֱלֹהֵינוּ? אָמַר לוֹ, כֵּן זֶה
וּדְאִי, הָעִיר הַזֹּאת הִיא יִרְאֵת
אֱלֹהֵינוּ, (מח) וְתְשֻׁבַחַתָּהּ שֶׁל
יִשְׂרָאֵל הִיא. מָה מְשַׁמְעָ? נִשְׁמַע
שְׁמִלְךָ בְּלִי גְבִירָה אֵינִי מְלִיךָ,
וְאֵינִי גְּדוֹל וְאֵינִי מַהֲלֵל. וְלָכֵן כָּל
מִי שְׂלֵא נִמְצָא זָכָר וְנִקְבָּה, אֶת
כָּל הַשִּׁבְחָ מְסִירִים מִמֶּנּוּ וְאֵינִי
בְּכֻלָּל שֶׁל אָדָם. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא
שְׁאֵינוּ כְּדָאִי לְהַתְּבַרְךָ.

כְּתוּב (איוב א) וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא
גְּדוֹל מִכָּל בְּנֵי קָדָם. שְׁנֵינוּ בְּסִפְרוֹ
שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סְבָא, שְׁבַת זֹגוּ
הִיְתָה כְּמוֹהוּ בִּירְאֵת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וּמַהֲצַד שֶׁל אֲשֵׁתוֹ נִקְרָא
גְּדוֹל. אֵף כָּאֵן, גְּדוֹל ה' וּמַהֲלֵל
מְאֹד. וּבְמָה הוּא גְּדוֹל? חִזּוֹר
וְאָמַר, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֵר קָדְשׁוֹ.
וּמִשּׁוּם כֵּן הַתְּשֻׁבַחַת הַזֹּאת בְּשֵׁנִי.
וְאִם תֹּאמְרוּ, לָמָּה לֹא כְּתוּב כִּי
טוֹב בְּשֵׁנִי? מִשּׁוּם שְׁעִתִּידִים

אָדָם אֲחֵרָא, דִּלְא הָוָה מִכֶּם. אָמַר לִיה רַבִּי
שְׁמַעוֹן, שְׁפִיר קְאָמַרְתָּ, וְהָכִי הוּא.

רַבִּי אֲבָא פְתַח, (תהלים מח) שִׁיר מְזֻמֹּר לְבַנֵּי
קִרְחָ. הֵאִי שִׁיר תְּוִשְׁבַּחְתָּא מְעֵלִיא הוּא,
עַל כָּל שְׂאָר תְּוִשְׁבַּחִין, דְּזָכוּ לְשִׁבְחָ לִיה בְּנֵי
קִרְחָ. שִׁיר מְזֻמֹּר: תְּוִשְׁבַּחְתָּא עַל תְּוִשְׁבַּחְתָּא.
תְּוִשְׁבַּחְתָּא דְּאֲתַפְּלַג לְתַרִּין תְּשֻׁבָּחָן.

וְזָכוּ בְּנֵי קִרְחָ לְשִׁבְחָ לָהּ לְכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל.
וּשְׁבַחְתָּא דְּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל קָא אֲמַרִי. וּמֵאִי
הוּא. דְּכְתִיב, (תהלים מח) גְּדוֹל יְי' וּמַהֲלֵל מְאֹד
בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֵר קָדְשׁוֹ. אֵימְתִי אֲקַרִי קָדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא גְּדוֹל, בְּזִמְנָא דְּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל
אֲשִׁתְּכַחַת עֲמִיָה, הָדָא הוּא דְּכְתִיב בְּעִיר
אֱלֹהֵינוּ, הוּא גְּדוֹל בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ, עִם עִיר
אֱלֹהֵינוּ.

אָמַר לִיה רַבִּי יְהוּדָה, אֱלֹהֵינוּ מָאִי בְּעִי הָכָא.
אָמַר לִיה הָכִי הוּא וְדָאִי, הֵאִי עִיר דְּחָלָא
אֱלֹהֵינוּ, (ס"א חילא) וְתְוִשְׁבַּחְתָּא דִּישְׂרָאֵל הוּא.
מָאִי מְשַׁמְעָ. אֲשִׁתְּמַע, דְּמַלְכָּא בְּלָא
מְטְרוּנִיתָא, לָאו הוּא מַלְכָּא, וְלָאו הוּא גְּדוֹל,
וְלָא מַהוּלָּל. וּבְגִין כֵּן, כָּל מָאן דִּלְא אֲשִׁתְּכַחַח
דְּכָר וְנוּקְבָא, כָּל שְׁבַחָא אַעֲדוּי מִנִּיהּ, וְלָאו
הוּא בְּכֻלָּל דְּאָדָם. וְלֹא עוֹד אֲלֹא דִלְאו אִיהוּ
כְּדָאִי לְאֲתַבְּרָכָא.

כְּתוּב (איוב א) וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גְּדוֹל מִכָּל בְּנֵי
קָדָם, תְּגִינָן בְּסִפְרָא דְּרַב הַמְּנוּנָא סְבָא,
דְּבַת זֹגוּ בְּדַחִילוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוֵת
כְּוֹתִיָהּ, וּמַסְטְרָא דְּאֲתַתִּיָּהּ אֲקַרִי גְּדוֹל. אוּף
הָכָא, גְּדוֹל יְי' וּמַהֲלֵל מְאֹד, וּבְמָה הוּא גְּדוֹל.
הָדָר וְאָמַר, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֵר קָדְשׁוֹ.

וּבְגִין כֵּן, תְּוִשְׁבַּחְתָּא דָּא בְּשֵׁנִי. וְאִי תִימָא
אֲמַאי לֹא כְּתִיב כִּי טוֹב בְּשֵׁנִי. בְּגִין

דְּזִמְיִנִין לְאֲתַפְּרָשָׁא. וְרִזָּא דְּמַלְהָ (בראשית ב) לֹא טוֹב הִיֹּת הָאָדָם לְבַדּוֹ, בְּזִמְנָא